

ACC. N:R. M. 12620: 1-5. f. d. lantbr.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Olof Appelros
Härad: Lister Adress: Jämshög
Socken: Jämshög Berättat av: " "
Uppteckningsår: 1953 Född år 1874 "

Ändrade varor vid lantbygdsverkens matbröd-
försörjning.
s. 1-5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lu F 92

ACC. N:R M. 12620 : /.

På fråga om folk på min ort d. o. s.
i tjänstigt förfärande baken matbröd
i murad bakugn kan svaras, att det
är förfärande några boställen de
dessa gör. Därför således ett grovt bröd
det. Fint bröd och kakor kaffbröd
av flera sorter, bakes merendels i
spisugnen. Men om sommertid för
att undvika värmen köpes en del
hos bageren. Vid julen bakes ju
mer på lager emellan, vid denna tid
det ej så lätt bli torrt. Således har
ej murugnsbakningen undvikits. Men
med en familj av endast två eller tre
personer köpes i regel ett matbröd.
Och i samtliga de flesta hushåll har man
satt i en några bakugnar av gemel
typ. Spisarna få ersättas dem.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lup. 92

1

Örn bakning i de gamla murade bak-
ugnarna sker, gif det tju väga pre-
cis som det alltid har gjort. Will man
vara bledet surstitt som det brukar
i hokas på ett ord, såses från njo
det varit. Men kan ej tala om att
bakandet i de stora murade ugnarna
upphört som någon sed. Viss eller vissa
personer infört från andra orter
om det upphört med bakningen från
ett bondställe så är det därför att de
ej hava folk tillräckligt i hokas,
och således ej vilja hava bevarat
uppsättningen av stora ugn. Något
lageri finnes ej i denna trakt, men
det finnes trevna bagerier i jämshög
och en bageri vid namn Jepsse Johnt
som från Alsterum som kom hit med bröd.

De som mest håpa bröd är unga
folk som önska så lite bevis
som möjligt på samma gång som
de erhålla det färskt. Men som vi
ledes ej följa ut munusbrödet
uppsättit helt framför allt ej på
landsbygden. I spisugnen bakas alla
sorters smibröd som hos länks ären
lartor. Vi fråga om äldre människor
om de det grova munusbrödet
det kan svaras ett obeligt ja. Det
härta brödet för ej samma smak
konstigt nog. Finns det hembrädet av
håpa så tror jag ut det hade före
träde även när de äldre ej mer
finnas. Således har nog ej folks smak-
sinn ändrats av det hembräde
härta om det bara finns till salu.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3

Sär hemhållningens i murarna up-
hört är det visserligen folk som fetter
på vint så sett, ty så lantbruk
har jämförelsevis bättre att koda sig
med mindre folk nu på grund av
de olika maskinerna. Att man skulle
äta mindre bröd nu än förr kan
ej gärna tagas för givet. I fristiden
är myölet sammanträdas är det ju
slut att skäl förelåg att endast
baka i spis, men vad det grova brö-
det beträffar var det ej så lätt som
baka i en murad ugn. Angående
en lantbrukare lämna mjöl till baka-
gare och få bröd i stället har ja
hört berättas förekommer i Skjellby
socken. Vilken kan jag ej upp-
lysning. Sedan är ungefär 65 år.

Det är mycket vanligt att gamla
murade bakugnar rives över, om
inte hela, huru rivas. En del nya
ägar till ett hus vilja ofta riva
det moderniserat ut då bränsles
gamla murugnar få maka åt sig.
På nya sidorna murens murex
sker det inte gärna på Högskolans
bestånd, utan snarare i Rållar-
väring eller bak i ett litet uthus där
sådant finnes. Dessa nya ugnar-
na har ej samma omfång och behöve
i absolut vara runda, samt ej för
långt när så höga och murens
av tegel. I de gamla ugarna in-
gick som fyllning en massa grå
sten.